

ZASADY PRZEDMIOTOWEGO OCENIANIA Z MATEMATYKI
w Zespole Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Nowym Sączu
dla absolwentów szkoły podstawowej w roku szkolnym 2023/2024.

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami przedmiotowego i wewnątrzszkolnego oceniania. Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).
2. Ocenie podlegają formy aktywności ucznia wymienione w tym dokumencie, przy czym za obowiązkowe uznaje się prace klasowe, sprawdziany, kartkówki (również w formie kart pracy na lekcji).
3. Prace klasowe są zapowiadane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel dokonuje odpowiedniej adnotacji w dzienniku.
4. Jeżeli uczeń sam nie zgłosi gotowości napisania zaległej pracy klasowej (sprawdzianu) pisze ją podczas obecności na kolejnych zajęciach lekcyjnych. Nauczyciel przygotowuje sprawdzian obejmujący te same zagadnienia, które obowiązywały w pierwszym terminie.
5. Ocenę z pracy klasowej uczeń może poprawić na własną prośbę (tylko jeden raz) w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia uzyskania oceny. Ocena z poprawy klasówki zostaje wpisana do dziennika w osobnej kolumnie. Nie wpisuje się oceny z poprawy, gdy uczeń nie uzyskał lepszego wyniku.
6. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie.
7. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności w czasie pisania pracy klasowej lub sprawdzianu praca ta zostaje unieważniona, a nauczyciel dokonuje odpowiedniego zapisu w dzienniku. Uczeń ma obowiązek w terminie ustalonym przez nauczyciela napisać pracę z tego samego zakresu materiału i traci możliwość jej poprawy. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności podczas pisania kartkówki uczeń oddaje kartkówkę, a nauczyciel ocenia to, co zostało napisane do tego momentu, nauczyciel dokonuje też odpowiedniego zapisu w dzienniku.
8. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie przy ich oddawaniu i daje do wglądu (w terminie do 2 tygodni od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego). Wszystkie prace klasowe są archiwizowane do końca roku szkolnego, uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć.
9. Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej, usprawiedliwionej, trwającej co najmniej tydzień nieobecności w szkole, pod warunkiem, że uczeń zgłosił to przed lekcją.
10. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć:
 - jeden raz w semestrze jeżeli tygodniowa liczba godzin matematyki jest mniejsza niż pięć,
 - dwa razy w semestrze przy większej liczbie godzin.Fakt nieprzygotowania należy zgłosić niezwłocznie po sprawdzeniu obecności w klasie. (Nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych i lekcji powtórzeniowych.)

11. Uczeń jest zobowiązany do przynoszenia na lekcje matematyki zeszytu, podręcznika (zbioru zadań), przyborów do pisania i kreślenia oraz kalkulatora (niedopuszczalne jest używanie kalkulatora w telefonie komórkowym i innych urządzeniach tego typu).
12. Zadanie domowe podlega ocenie. Brak zeszytu w dniu, w którym było zadanie domowe, traktowany jest jak brak zadania. Uczeń ma prawo zgłosić raz w semestrze brak zadania. W przypadku, gdy uczeń nie ma zadania, a wykorzystał zgłoszenie braku zadania, to nauczyciel może przepytac ucznia z zadanego zadania domowego. W przypadku odmowy odpowiedzi nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku.
13. Uczeń może korzystać z tablic wybranych wzorów matematycznych.
14. Uczeń, który opuścił co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu może być z niego nieklasyfikowany.
15. Zapisy nieregulowane zasadami przedmiotowego oceniania będą rozstrzygane zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół nr 1 lub rozporządzeniem MEN dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

II. Formy pracy

- prezentacja materiału przez nauczyciela (wykład, prezentacja multimedialna),
- wykonanie ćwiczeń i rozwiązywanie zadań (lekcje ćwiczeniowe),
- praca uczniów z podręcznikiem,
- praca z wykorzystaniem innych niż podręcznik źródeł informacji (prezentacje multimedialne, programy edukacyjne),
- praca w grupach,

III. Obszary oceniania z matematyki

Oceniając osiągnięcia ucznia bierzemy pod uwagę, w jakim stopniu w obrębie konkretnego hasła programowego uczeń:

- rozumie pojęcia z nim związane, potrafi do nich podać przykłady i kontrprzykłady, zna definicję, podejmuje próby klasyfikowania i definiowania pojęć;
- zna i umie stosować twierdzenia, potrafi sformułować twierdzenia do nich odwrotne oraz kontrapozycje (na odpowiednim etapie realizacji programu);
- potrafi udowodnić wybrane twierdzenia (spośród tych, których dowody są w programie), potrafi wskazać kontrprzykłady w sytuacji, gdy dane twierdzenie nie zachodzi;
- zna podstawowe algorytmy postępowania przy rozwiązywaniu standardowych zadań;
- umie rozwiązywać zadania o wyższym stopniu trudności, podejmuje próby niestandardowych metod rozwiązywania zadań, zmienia zadania na zadania równoważne „przedłużanie” zadań;
- opanował materiał nauczania;
- umie posługiwać się językiem matematyki, używa symboli matematycznych, korzysta z tekstu matematycznego (dostosowanego do poziomu nauczania);

- umie stosować wiadomości i umiejętności z matematyki w rozwiązywaniu problemów z innych dziedzin;
- posiada umiejętność czytania tekstu ze zrozumieniem, precyzyjnie formułuje myśli;
- uczestniczy aktywnie w lekcji, potrafi przygotować materiały do lekcji, prezentacje i przedstawić je na lekcji;
- bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach i olimpiadach matematycznych.

IV. Sposoby gromadzenia informacji o uczniu

Dokumentowanie osiągnięć uczniów może być prowadzone poprzez:

- wpisywanie ocen cząstkowych, śródrocznych i rocznych w dzienniku lekcyjnym;
- prowadzenie przez nauczyciela arkusza, w którym zapisuje ilości punktów zdobytych przez ucznia za poszczególne prace pisemne i inne aktywności podlegające ocenie;
- wpisy ocen rocznych w arkuszach ocen;
- przechowywanie ocenionych prac klasowych (ewentualnie innych pisemnych prac) do końca roku szkolnego;

V. Sposoby sprawdzania postępów ucznia i ich częstotliwość

Forma, częstotliwość, reguły oceniania	
<p>Prace klasowe (przynajmniej dwie w semestrze)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prace klasowe planuje się po zakończeniu każdego działu lub w jego trakcie, jeżeli obejmuje on dużą partię materiału. • Każda praca klasowa może składać się z zadań zamkniętych i otwartych, zawiera zadania z różnych poziomów wymagań. • Każda praca klasowa jest oceniana w ciągu 2 tygodni (z wyłączeniem dłuższej przerwy w roku szkolnym np. ferie, święta) • Zadania z pracy klasowej są omawiane przez nauczyciela na lekcji.
<p>Sprawdziany pisemne, kartkówki (przynajmniej dwa razy w semestrze)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mają na celu szybkie sprawdzenie wiadomości zarówno teoretycznych, jak i praktycznych oraz kontrolę samodzielności wykonywania prac domowych. • Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 2-3 ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość. • Częstotliwość według uznania nauczyciela.
<p>Odpowiedzi ustne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakres odpowiedzi obejmuje wiadomości i umiejętności z danego działu. • Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie. • Pytania, na które udzielana jest odpowiedź powinny obejmować różne poziomy wymagania. • Ocena z odpowiedzi jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela na bieżąco.

Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> Praca domowa podlega ocenie minimum jeden raz w półroczu (może być w formie kartkówki lub odpowiedzi ustnej) Ocena z pracy domowej nie podlega poprawie. Oceniana jest zawartość rzeczowa, poprawność rozwiązania, nieszablonowy sposób rozwiązywania.
Aktywność na lekcji (może być oceniana na każdej lekcji)	<p>Ocena aktywności na lekcji obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaangażowanie w tok lekcji; częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi; prawidłowe rozwiązywanie zadań, oryginalność i pomysłowość rozwiązania problemu; pracę grupy, która poprawnie rozwiązała zadany problem.
Sprawdzian w formie arkusza maturalnego	<ul style="list-style-type: none"> obejmuje wymagania szczegółowe z podstawy programowej.
Inne	<ul style="list-style-type: none"> Udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych (dobrowolny, nieobowiązkowy).
	W czasie nauczania zdalnego:
Karty pracy, zadania domowe, notatki z lekcji online	<p>Uczeń wykonuje zadania w formie papierowej i przysyła skany lub zdjęcia na maila lub poprzez komunikator. Uczeń jest zobowiązany przesłać wymaganą pracę w podanym przez nauczyciela terminie. Uczeń, który nie może w wyznaczonym terminie przesłać pracy, informuje o tym nauczyciela i ustalony zostaje nowy termin. Brak przesłania przez ucznia pracy, bez wcześniejszego poinformowania nauczyciela o niemożności przesłania jej, skutkuje odpowiednim wpisem do dziennika lekcyjnego.</p>
Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki online	<p>Informacja na temat testów sprawdzających wiedzę będzie przesyłana przez nauczycieli w wiadomości w dzienniku elektronicznym (określona zostanie dokładna data i godzina testu oraz czas jaki będzie przeznaczony na test) tak aby uczniowie mogli dostosować potrzebę skorzystania z komputera do potrzeb innych domowników.</p> <p>Jeśli uczeń nie będzie mógł z przyczyn technicznych wziąć udziału w teście pisze daną pracę w terminie ustalonym z nauczycielem.</p>
Aktywność na lekcji online	<p>Ocenę za aktywność otrzymuje uczeń, który jest zaangażowany w tok lekcji, udziela poprawnych odpowiedzi, wykonuje ćwiczenia</p>

VI. Kryteria oceniania

1. Przy odpowiedzi ustnej:

- bezbłędna, samodzielna wyczerpująca – **bardzo dobry**
- bezbłędna, samodzielna ale nie pełna odpowiedź – **dobry**
- bezbłędna, z pomocą nauczyciela, niepełna – **dostateczny**
- wskazuje braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, nie przekreślające możliwości dalszej nauki, rozwiązuje typowe zadania z pomocą nauczyciela – **dopuszczający**
- brak odpowiedzi lub odpowiedź całkowicie błędna, nie potrafi rozwiązywać najprostszych zadań z pomocą nauczyciela – **niedostateczny**.

2. Oceny cząstkowe z prac pisemnych – Prace klasowe, sprawdziany oraz kartkówki oceniane są według skali procentowej:
- 0 – 39% – **niedostateczny**,
 - 40 – 54% – **dopuszczający**,
 - 55 – 74% – **dostateczny**,
 - 75 – 89% – **dobry**,
 - 90 – 99% – **bardzo dobry**,
 - 100% – **celujący**.

W kartkówkach pomijamy ocenę celującą.

3. Przy ocenianiu sprawdzianu w formie arkusza maturalnego stosuje się kryterium procentowe według poniższej skali:
- 0 – 29% – **niedostateczny**,
 - 30 – 49% – **dopuszczający**,
 - 50 – 69% – **dostateczny**,
 - 70 – 89% – **dobry**,
 - 90 – 96% – **bardzo dobry**,
 - 97-100% – **celujący**.
4. Udział w konkursach, zawodach, olimpiadach:
- Uczniowie biorący udział w konkursach wieloetapowych za zakwalifikowanie się do kolejnego etapu otrzymują ocenę cząstkową:
 - I etap – **bardzo dobry**
 - kolejne etapy – **celujący**
 - Uczniowie biorący udział w konkursach jednoetapowych za odpowiednią liczbę punktów ustaloną przez nauczyciela otrzymują ocenę cząstkową – **bardzo dobry**.
 - Za uzyskanie tytułu finalisty lub laureata olimpiady matematycznej uczeń otrzymuje ocenę roczną – **celujący**.

VII. Wymagania edukacyjne, czyli oczekiwane osiągnięcia uczniów na poszczególne stopnie szkolne

- wymagania wykraczające – ocenę **celująca** otrzymuje uczeń, który:
 - biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania klasy, poprawnie interpretuje i rozwiązuje zadania problemowe łączące wiadomości z różnych dziedzin,
 - osiąga sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach matematycznych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim albo posiada inne porównywalne osiągnięcia,
 - samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- wymagania dopełniające – ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował biegle pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
 - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
 - c) potrafi dowodzić twierdzenia objęte programem nauczania,
 - d) umie ocenić poprawność podanego ogólnego rozumowania i stosować analogie w rozwiązywaniu problemów,
 - e) biegle posługuje się terminologią matematyczną, rozumie teksty matematyczne i potrafi je wykorzystywać,
3. wymagania rozszerzające – ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował materiał przewidziany programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
 - b) samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące programu danej klasy,
 - c) poprawnie posługuje się językiem matematycznym,
 - d) umie pracować z tekstem i rozwiązywać zadania przez analogie,
 - e) opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
 - f) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
4. wymagania podstawowe – ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się matematyki,
 - b) rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,
5. wymagania konieczne – ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- a) ma braki w opanowaniu podstawy programowej, jednak braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z matematyki,
 - b) rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,
6. ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
 - b) nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
 - c) nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać typowego zdania o niewielkim stopniu trudności.

VIII. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej

1. Ocena klasyfikacyjna śródroczna/roczna jest ustalana ze wszystkich ocen cząstkowych ze szczególnym uwzględnieniem ocen z prac klasowych i sprawdzianów. Ocena semestralna/roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych a przy jej wystawieniu pod uwagę brane są również:

- postępy ucznia
- aktywność i zaangażowanie
- systematyczność i pilność
- orzeczenia i opinie z poradni.

2. Ostateczną decyzję o ocenie śródrocznej lub rocznej podejmuje nauczyciel prowadząc dane zajęcia edukacyjne.

IX. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

Warunki uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywana są zawarte w Statucie Zespołu Szkół nr 1.

X. Sposoby informowania rodziców o wymaganiach edukacyjnych oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

1. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel poprzez uczniów informuje rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganych kryteriach oceniania (ZOW na internetowej stronie szkoły).
2. Informacja o postępach w nauce jest przekazywana rodzicom (opiekunom prawnym) poprzez wychowawcę na zebraniu.
3. Rodzice (opiekunowie prawni) mają możliwość uzyskania indywidualnej informacji o aktualnych postępach ucznia od nauczyciela uczącego w klasie.
4. Nauczyciel informuje o trudnościach w nauce oraz o uzdolnieniach ucznia, daje wskazówki do pracy z uczniem.
5. O rocznej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice (opiekunowie prawni) informowani są na dwa tygodnie przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

XI. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się indywidualnie dobiera się metody pracy i formy oceniania uwzględniając opinie lub orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej.

XII. Prawa i obowiązki ocenianych w przypadku ustalenia stopnia z naruszeniem prawa

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z matematyki została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Szczegółowe zasady postępowania w tej sytuacji określa Statut ZS nr 1.